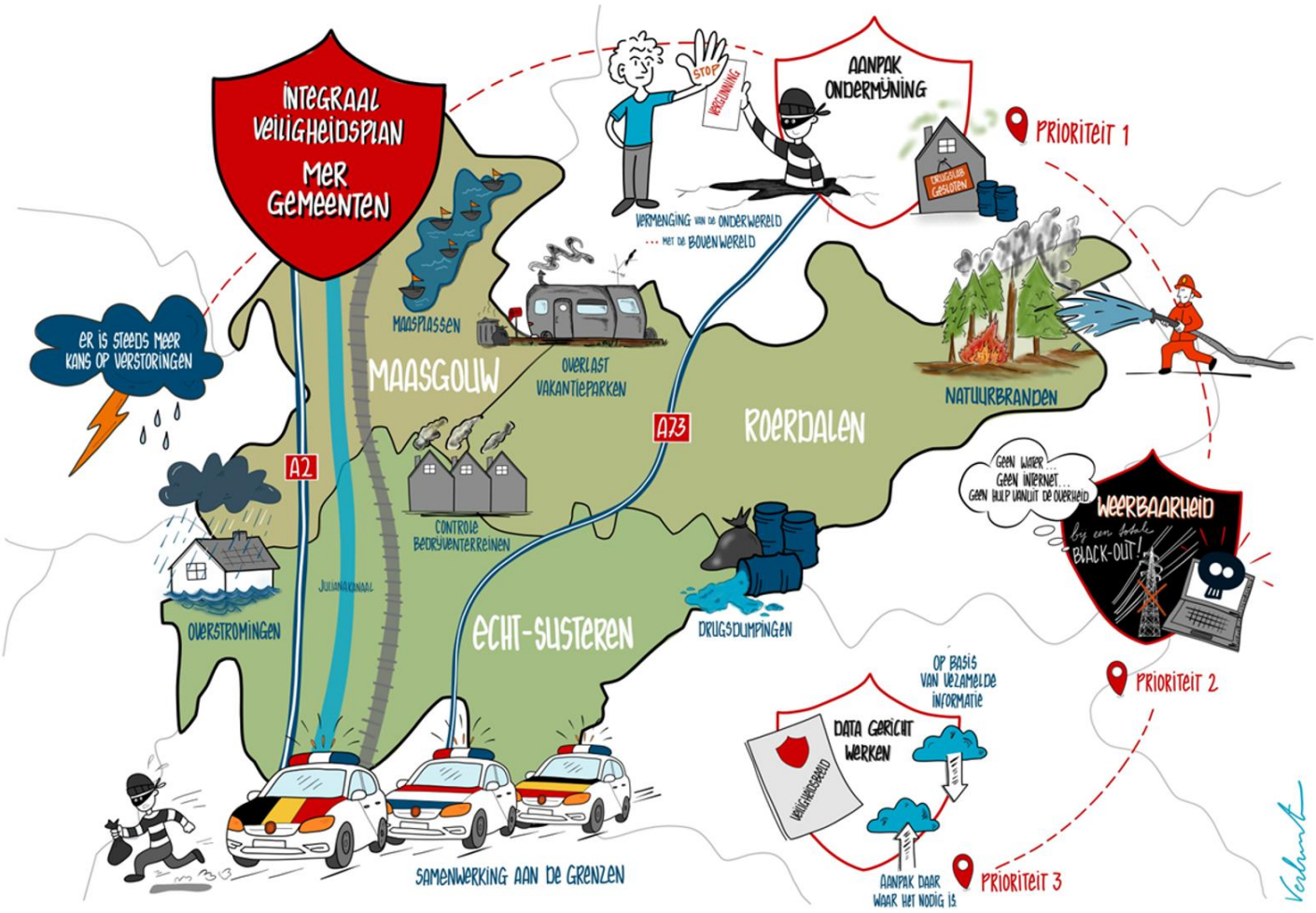
Integraal Veiligheidsplan MER

2027–2030

GEMEENTE MAASGOUW.

Gemeente Echt-Susteren

gemeente roerdalen

Voorwoord

De gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen kiezen bewust voor een gezamenlijke veiligheidsaanpak. Veel veiligheidsvraagstukken stoppen namelijk niet bij de gemeentegrens. Criminelen, digitale dreigingen, maatschappelijke onrust en grote incidenten bewegen zich door het hele gebied heen. Door samen op te trekken, staan we sterker dan wanneer elke gemeente het alleen zou doen.

We delen kennis, signalen en ervaringen, zodat we risico's eerder zien en sneller kunnen handelen. Ook kunnen we onze capaciteit slimmer inzetten: wat we samen doen, doen we efficiënter en met meer impact. Partners zoals politie, Veiligheidsregio, RIEC en maatschappelijke organisaties werken al regionaal en ook ons SC-MER werkt voor de drie MER-gemeenten. Dit IVP-MER sluit daar logisch op aan.

Daarnaast hebben onze gemeenten veel overeenkomsten: dezelfde grensligging, vergelijkbare dorpsstructuren, dezelfde uitdagingen in het buitengebied en dezelfde behoefte aan zichtbare handhaving en betrouwbare dienstverlening. Door deze gedeelde kenmerken is een gezamenlijke koers niet alleen logisch, maar ook effectief.

Kort gezegd: We werken samen omdat veiligheid een gezamenlijke opgave is, omdat onze uitdagingen dezelfde zijn, en omdat we samen meer kunnen bereiken voor onze inwoners dan ieder afzonderlijk.

De burgemeesters van de MER-gemeenten,

Dhr. D. Schneider, burgemeester van Maasgouw

Dhr. dr. J.W.M.M.J. Hessels, burgemeester van Echt-Susteren

Dhr. Ing. J.M.A. van Agtmaal, burgemeester van Roerdalen

Inleiding

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor prettig wonen, werken en recreëren. De gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen werken intensief samen aan een veilige en leefbare regio. Dit Integraal Veiligheidsplan (IVP) beschrijft de strategische koers voor 2027–2030. De uitvoering wordt jaarlijks uitgewerkt in een Uitvoeringsprogramma Veiligheid. In dit IVP benadrukken we drie kernthema's die de komende jaren extra richting geven aan ons gezamenlijke veiligheidsbeleid: **Aanpak Ondermijning**, **Maatschappelijke Weerbaarheid** en **Data-gericht werken**. Deze thema's vormen de basis voor een toekomstbestendige aanpak waarin we criminaliteit tegengaan, onze samenleving sterker maken en slimme informatie benutten om gerichter en effectiever te werken.

We blijven de middelen inzetten die we hebben, en we werken samen met andere vakgebieden om problemen te voorkomen én aan te pakken. Het opstellen van dit IVP is daarbij noodzakelijk om richting te geven aan deze aanpak.

Veiligheidsbeeld MER-gemeenten

Het veiligheidsbeeld is opgebouwd vanuit drie invalshoeken:

1. *Regionale, landelijke en internationale ontwikkelingen*
2. *Het perspectief van inwoners*
3. *Het perspectief van partners en interne domeinen*

Door deze bronnen te combineren ontstaat een breed en actueel beeld van de veiligheidsopgaven in de MER-gemeenten.

1. *Ontwikkelingen op regionaal, landelijk en internationaal niveau*
   Uit analyses blijkt dat de volgende thema's steeds meer invloed hebben op lokale veiligheid:
   - Ondermijnende criminaliteit
   - Cybercriminaliteit
   - Geopolitieke spanningen
   - Maatschappelijke polarisatie
   - Continuïteit van vitale voorzieningen
   - Gevolgen van klimaatverandering

   Deze ontwikkelingen sluiten aan bij de risico's die in het IVP 2023–2026 van Maasgouw en Echt-Susteren al zichtbaar waren, zoals ondermijning, cybercriminaliteit en fysieke veiligheidsdreigingen.

2. *Het perspectief van inwoners*
   Uit het inwonersonderzoek komen drie rode lijnen naar voren:

- *Veiligheid wordt ervaren in de directe leefomgeving*
  Inwoners maken zich vooral zorgen over zichtbare overlast, verdachte situaties, verkeersveiligheid en afval. Dit sluit aan bij het eerdere beeld dat *"de veiligheidsbeleving een positieve trend vertoont,"* maar dat lokale overlast en

leefbaarheid bepalend blijven voor het gevoel van veiligheid.

- *Behoefte aan een zichtbare overheid*
  Inwoners willen dat meldingen worden opgepakt, dat handhaving zichtbaar is en dat er terugkoppeling plaatsvindt. Dit raakt direct aan de prioriteit Weerbare samenleving: inwoners willen betrokken zijn, maar verwachten wel een betrouwbare overheid als partner.

- *Toenemende dreiging van fysieke én digitale criminaliteit*
  Inwoners maken zich zorgen over woninginbraken, drugshandel, verdachte situaties én cybercriminaliteit. Veel inwoners nemen zelf al maatregelen, wat laat zien dat er bereidheid is tot eigen verantwoordelijkheid—mits ondersteund door de overheid.

3. *Het perspectief van partners en interne domeinen*
   Partners signaleren dat veiligheid steeds meer verweven raakt met andere maatschappelijke vraagstukken. Ondermijning, maatschappelijke weerbaarheid en datagericht werken worden gezien als cruciale voorwaarden voor een toekomstbestendige veiligheidsaanpak.

Conclusie veiligheidsbeeld
De drie prioriteiten sluiten logisch aan op alle drie invalshoeken:

- Ondermijnende criminaliteit – vanwege risico's in buitengebied, grensligging, kwetsbare branches en signalen uit inwonersonderzoek. **De grootste externe bedreiging voor de veiligheid en leefbaarheid van de regio**. Extra aandacht voor buitengebied, recreatieparken, logistieke corridors en grensoverschrijdende criminaliteit.

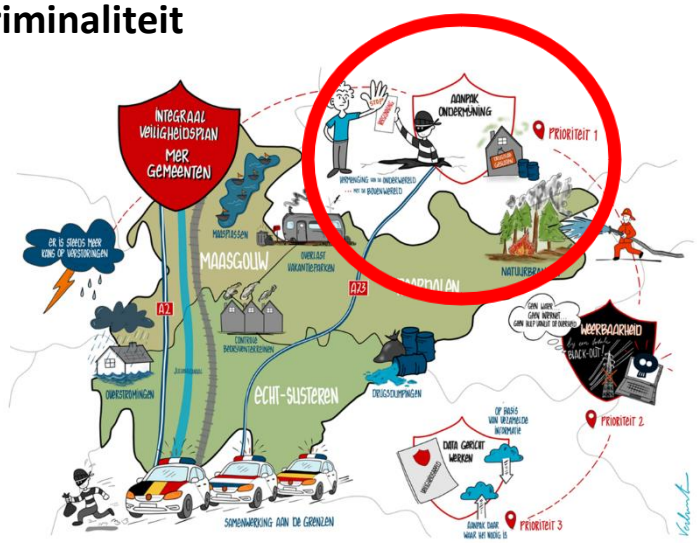
- Weerbare samenleving – vanwege behoefte aan zichtbare overheid, sociale cohesie en voorbereiding op crises. **De grootste maatschappelijke opgave.** Gericht op sociale cohesie, preventie, jeugd, maatschappelijke weerbaarheid, vertrouwen in de overheid en omgaan met polarisatie.

- Datagericht werken – vanwege de wens voor betere opvolging van meldingen, transparantie en gerichte inzet van capaciteit. **De grootste randvoorwaarde voor effectief veiligheidsbeleid.** Datagericht werken maakt de sturing op het lokale veiligheidsdomein, in een veranderend veiligheidslandschap, mogelijk.

Deze drie thema's vormen gezamenlijk een logisch en toekomstbestendig fundament voor het nieuwe Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 van Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.

Prioriteit 1 – Ondermijnende criminaliteit

Het probleem
Ondermijnende criminaliteit ontstaat wanneer de onderwereld gebruik maakt van de bovenwereld voor criminele activiteiten. Denk hierbij aan drugshandel en -productie, witwassen, fraude, misbruik van vastgoed of het onder druk zetten van inwoners en ondernemers. Door de landelijke ligging, de aanwezigheid van uitgestrekte buitengebieden en de nabijheid van de landsgrens hebben ook de MER-gemeenten te maken met risico's die samenhangen met ondermijnende criminaliteit. Denk hierbij aan de invloed van de Maasplassen, de vakantieparken, bedrijventerreinen en buitengebied. Om deze criminaliteit effectief tegen te gaan is een gezamenlijke aanpak noodzakelijk, waarbij gemeenten, politie, justitie en maatschappelijke partners samenwerken aan het vergroten van de weerbaarheid van inwoners, ondernemers en overheid.

Wat willen we bereiken?

Sterkere bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid

Verbeterde informatiepositie

Meer meldingsbereidheid

Integrale samenwerking

Gerichte inzet van toezicht en handhaving

Onze aanpak – de basis

BIBOB, Damocles, Flexteam

Signalenoverleg

RIEC werkproces

Awareness sessies voor bestuur en Ambtenaren

Onze aanpak – De focus 2027–2030

Proactieve risicoanalyse van locaties en branches

Thematische aanpak: maasplassen, bedrijventerreinen, vakantieparken, buitengebied, jeugd/jonge aanwas, PGB fraude

Publiek-private samenwerking op bedrijventerreinen

Versterking meldstructuren en communicatie

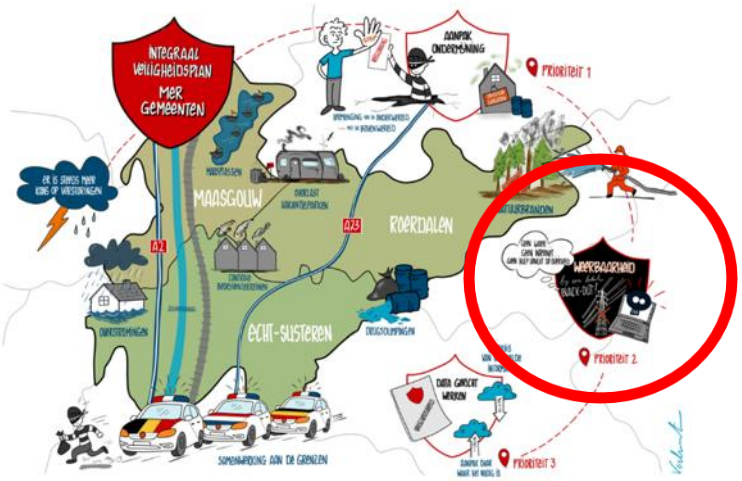
Verbinding met zorgcasuïstiek en sociaal domein

Ambitie
De MER - gemeenten zijn een weerbare regio waarin georganiseerde en ondermijnende criminaliteit zo min mogelijk ruimte krijgt.

"Wij maken het criminelen zo moeilijk mogelijk om misbruik te maken van onze gemeenten."

Prioriteit 2 – Weerbare samenleving

Het probleem
Een weerbare samenleving is een samenleving waarin inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheid gezamenlijk in staat zijn om om te gaan met veranderingen, risico's en crises. Denk hierbij aan maatschappelijke onrust, desinformatie, cyberincidenten, langdurige uitval van voorzieningen of andere gebeurtenissen die de samenleving kunnen ontwrichten. In de MER-gemeenten is de sociale samenhang van oudsher sterk aanwezig. Tegelijkertijd laten landelijke en globale ontwikkelingen zien dat het belang van extra investeren op zelfredzaamheid, samenredzaamheid en vertrouwen in de overheid toeneemt. Ook het Rijk komt met de oproep om aan de slag te gaan met dit thema. Daarom zetten de gemeenten in op het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid, zodat inwoners en organisaties beter voorbereid zijn op toekomstige uitdagingen.

Wat willen we bereiken?

Meer bewustwording

Meer zelfredzaamheid en samenredzaamheid

Sterkere lokale netwerken

(Door)ontwikkeling noodsteunpunten

Betere crisiscommunicatie

Continuïteit van dienstverlening

Onze aanpak – de basis

Wijkagenten, Boa's, jongerenwerk

Buurtpreventie

Risicocommunicatie

Crisisorganisatie en Veiligheidsregio

Onze aanpak – De focus 2027–2030

Programma Weerbare Samenleving (inwoners, ondernemers, organisaties)

Online weerbaarheid en aanpak online ordeverstoring

Versterking dorpsnetwerken en verenigingen

Trainingen voor inwoners en organisaties

Heldere meldroutes en terugkoppeling

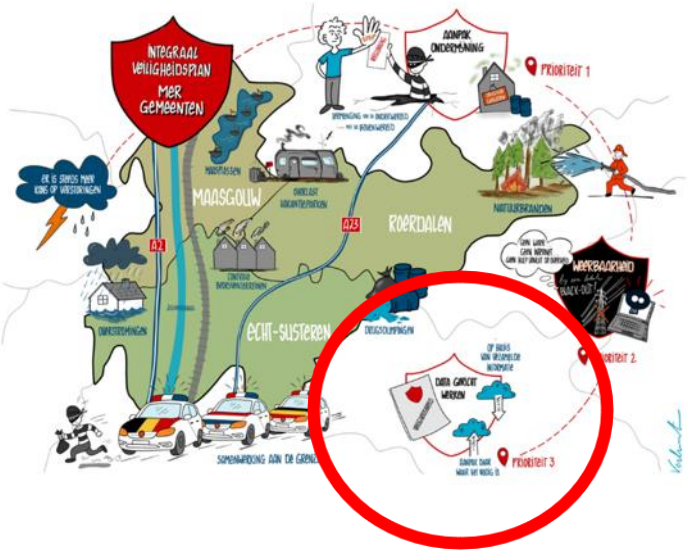
Verbetering crisiscommunicatie en noodsteunpunten/crisisinformatiepunten

Ambitie
Inwoners, ondernemers en overheid zijn beter voorbereid op maatschappelijke ontwrichting en langdurige crises.

"Wij versterken de kracht van inwoners, organisaties en overheid om met risico's en crises om te gaan."

Prioriteit 3 – Datagericht werken

Het probleem
Veiligheidsvraagstukken worden complexer en veranderen voortdurend. Om effectief te kunnen sturen is het belangrijk om beslissingen te baseren op actuele informatie, data en signalen uit de samenleving. Datagericht werken betekent dat meldingen van inwoners, registraties van partners, veiligheidsanalyses en maatschappelijke ontwikkelingen worden samengebracht om trends en risico's tijdig te herkennen. Voor de MER-gemeenten biedt
dit de mogelijkheid om capaciteit gerichter in te zetten, betere keuzes te maken en inwoners beter te laten zien wat er met hun signalen gebeurt. Daarmee draagt datagericht werken niet alleen bij aan een effectievere aanpak van veiligheidsvraagstukken, maar ook aan een zichtbare en betrouwbare overheid.

Wat willen we bereiken?

Gezamenlijk MER veiligheidsbeeld

Sterkere informatiepositie

Betere beleidsvorming

Dashboards en stuurinformatie

Gerichte inzet van capaciteit

Onze aanpak – de basis

BIO/AVG

Risicobewustzijn medewerkers

Samenwerking met politie, RIEC, Veiligheidsregio, MER serviceorganisatie

Onze aanpak – De focus 2027–2030

MER breed data platform Integrale Veiligheid

Dashboards voor ondermijning, overlast, jeugd, digitale veiligheid

Predictieve analyses voor hotspots en trends

Datagedreven toezicht en handhaving

Privacy by design en veilige informatiedeling

Professionalisering informatieketen

Ambitie
Veiligheidskeuzes worden gebaseerd op feiten, analyses en actuele informatie.

"Wij nemen veiligheidsbesluiten op basis van feiten, signalen en inzicht."

Brede veiligheidsthema's (basis op orde)

Hoewel het Integraal Veiligheidsplan zich in de periode 2027-2030 richt op drie bestuurlijke prioriteiten: **Ondermijnende criminaliteit, Weerbare samenleving en Datagericht werken.** Betekent dit echter niet dat andere veiligheidsthema's minder belangrijk zijn. Deze prioriteiten zijn gekozen omdat zij vragen om extra aandacht, bestuurlijke focus en gerichte investeringen in de komende jaren.

De gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen blijven onverminderd uitvoering geven aan hun brede verantwoordelijkheid voor veiligheid. Daarbij sluiten wij aan bij de thema's uit het **Kernbeleid Veiligheid van de VNG.** Onderwerpen zoals sociale veiligheid, digitale veiligheid, zorg en veiligheid, jeugd en veiligheid, fysieke veiligheid, crisisbeheersing, openbare orde, woonoverlast en veelvoorkomende criminaliteit blijven daarom onderdeel van de reguliere werkzaamheden binnen het veiligheidsdomein.

De keuze voor drie prioriteiten betekent dat op deze thema's extra inzet, ontwikkeling en samenwerking wordt georganiseerd. Voor de overige veiligheidsthema's blijven de gemeenten handelen waar nodig, inspelen op actuele ontwikkelingen en uitvoering geven aan wettelijke taken en bestaande samenwerkingsafspraken. Hiermee blijft het volledige veiligheidsdomein geborgd, terwijl tegelijkertijd ruimte ontstaat om op de gekozen prioriteiten daadwerkelijk het verschil te maken.

Werken volgens het principe: basis op orde, focus waar nodig
De MER-gemeenten hanteren daarbij het uitgangspunt: de basis blijft op orde, de extra inzet gaat naar de prioriteiten. Dit betekent dat signalen, incidenten en ontwikkelingen binnen alle veiligheidsthema's blijvend worden gemonitord en opgepakt. Wanneer ontwikkelingen daarom vragen, kan gedurende de looptijd van dit IVP uiteraard worden bijgestuurd of aanvullende aandacht worden gegeven aan specifieke thema's.

Op deze manier behouden de gemeenten een brede en integrale blik op veiligheid, terwijl tegelijkertijd gericht wordt geïnvesteerd in de opgaven die voor de komende jaren het meest bepalend zijn voor een veilig, leefbaar en veerkrachtig MER-gebied.

Thema's uit het Kernbeleid Veiligheid van de VNG:

Veilige woon- en leefomgeving	Bedrijvigheid en veiligheid	Jeugd en veiligheid	Fysieke veiligheid	Digitale veiligheid	Integriteit en veiligheid
1.1 Sociale kwaliteit	**2.1** Veilig winkelgebied	**3.1** Jeugdoverlast	**4.1** Verkeersveiligheid	**5.1** Kwetsbaarheid van informatie	**6.1** Polarisatie en radicalisering
1.2 Fysieke kwaliteit	**2.2** Veilige bedrijventerreinen	**3.2** Jeugdcriminaliteit/ individuele probleemjongeren	**4.2** Brandveiligheid	**5.2** Kwetsbaarheid van systemen	**6.2** Georganiseerde/ ondermijnende criminaliteit
1.3 Objectieve veiligheid/veel voor-komende en 'high impact'- criminaliteit	**2.3** Veilig uitgaan	**3.3** Jeugd, alcohol en drugs	**4.3** Externe veiligheid/ Omgevingsveiligheid	**5.3** Gedigitaliseerde criminaliteit	**6.3** Veilige Publieke Taak
1.4 Subjectieve veiligheid	**2.4** Veilige evenementen	**3.4** Veilig in en om de school	**4.4** Rampenbestrijding en crisisbeheersing	**5.4** *Online* aangejaagde ordeverstoring	**6.4** Ambtelijke en bestuurlijke integriteit
	2.5 Veilig toerisme				

Zoals in het vorige IVP stond: *"De basis blijft op orde, de extra inzet gaat naar de prioriteiten".*

Uitgangspunten

Onze veiligheidsaanpak voor 2027–2030 steunt op vier duidelijke principes. Ze vormen de basis voor hoe we samenwerken, keuzes maken en handelen binnen de MER-gemeenten.

Samenwerken

We werken steeds nauwer samen als MER-gemeenten en trekken samen op met inwoners, ondernemers, partners en collega's binnen alle domeinen. Door kennis te delen en elkaar te versterken, pakken we veiligheidsvraagstukken sneller en effectiever aan.

Informatiegestuurd werken

We nemen beslissingen op basis van feiten, signalen en actuele informatie. Door data slim te gebruiken, zien we eerder waar risico's ontstaan en kunnen we gericht optreden.

Preventie waar mogelijk

Voorkomen is altijd beter dan genezen. Daarom zetten we in op bewustwording, voorlichting en vroeg signalering, zodat problemen kleiner blijven of helemaal worden voorkomen.

Flexibel en adaptief bestuur

De wereld verandert snel. Daarom blijven we wendbaar, spelen we in op nieuwe ontwikkelingen en passen we onze aanpak aan wanneer dat nodig is.

Uitvoering, monitoring en verantwoording

We houden onze veiligheidsaanpak scherp en actueel door te volgen wat er gebeurt en waar bijsturing nodig is. Dat doen we met een vaste cyclus die zorgt voor overzicht, transparantie en flexibiliteit.

De ambities in dit Integraal Veiligheidsplan zijn noodzakelijk om de veiligheid en leefbaarheid in de MER-gemeenten te versterken. Het realiseren van deze ambities vraagt om inzet van mensen, middelen en tijd. Binnen de bestaande budgetten wordt zoveel mogelijk aangesloten bij lopende programma's, samenwerkingen en reguliere werkzaamheden. Tegelijkertijd is het realistisch dat sommige onderdelen extra inspanning vragen. Denk bijvoorbeeld aan investeringen in dataplatforms, versterking van maatschappelijke weerbaarheid, of gerichte aanpakken binnen het thema ondermijning. Wanneer aanvullende middelen nodig blijken, wordt dit niet via het IVP geclaimd, maar transparant onderbouwd in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's en verantwoord in de reguliere planning- en controlcyclus.

Op deze manier blijft de financiële afweging bij de gemeenteraad, terwijl het IVP helder maakt dat investeren in veiligheid geen luxe is, maar een voorwaarde voor een sterke, weerbare en toekomstbestendige samenleving.

Uitvoerings-programma

We maken een uitvoeringsprogramma met de acties die we gaan uitvoeren en de resultaten die we willen bereiken. Zo blijft onze aanpak praktisch en doelgericht..

Jaarlijkse rapportage aan de raden

De gemeenteraden ontvangen jaarlijks een duidelijke terugkoppeling via de P&C-cyclus over de voortgang, behaalde resultaten en eventuele knelpunten. Zo blijft de besluitvorming goed onderbouwd.

Tussentijdse bijsturing waar nodig

Als omstandigheden veranderen of nieuwe risico's ontstaan, passen we onze aanpak aan. We blijven flexibel, zodat we snel kunnen reageren op wat er speelt.

Monitoring via indicatoren en dashboards

Met actuele gegevens en overzichtelijke dashboards volgen we trends, signalen en resultaten. Dit helpt ons om gericht te sturen, beter te prioriteren en tijdig in te grijpen.